

QORTI TAL-MAGISTRATI (GĦAWDEX)
BĦALA QORTI TA' ĠUDIKATURA KRIMINALI

Magistrat Dr. Jean Paul Grech B.A., LL.D
M.Juris (Int. Law), Adv. Trib. Eccl. Melit

SENTENZA

Mogħtija illum it-Tlieta, wieħed u għoxrin (21) ta' Jannar 2025

Kawża Nru 413/2024

Il-Pulizija
(Spettur Gabria Gatt)

VS

Emanuel Debrincat

Il-Qorti,

Rat l-akkużi miġjuba kontra **Emanuel Debrincat**, iben John u Mary Carmen nee Vella, imwieled nhar it-tmintax (18) ta' Novembru 1945 u residenti numru tnejn (2), Triq Santa Marija, Sqaq Numru 1, Xewkija, Għawdex, detentur tal-karta tal-identita' bin-numru 92445(G) talli nhar l-għoxrin (20) ta' Marzu 2024, għall-ħabta tal-ħdax u kwart ta' filgħodu (11:15hrs) ġewwa Triq l-Għarus, Xewkija:

- (1) volontarjament kiser l-ordni jew il-paċi pubblika b'għajjat u/jew ġlied;¹
- (2) insulenta, hedded jew iġurja bi kliem jew b'mod ieħor lil Francis Debrincat;²
- (3) u aktar għax bl-imġieba tiegħu ikkawża biża' lil istess Francis Debrincat, biża li se tintuża vjolenza kontriha jew kontra l-propjeta' tiegħu minn xi ħadd li jkun adoloxxenti, persuna diligenti jew qarib ieħor.³

Il-Qorti giet mitluba biex f'każ ta' ħtija tipprovdi għas-sigurta' ta' Francis Debrincat skont l-artikolu 383(1) tal-Kodiċi Kriminali.

Il-Qorti giet gentilment mitluba ukoll sabiex tqis dan il-każ bħala wieħed ta' vjolenza domestika, skont id-disposizzjonijiet tal-Kapitolu 581 tal-Liġijiet ta' Malta.

¹ Artikolu 338(dd) tal-Kap. 9.

² Artikolu 339(1)(e) tal-Kap.9

³ Artikolu 251B(1) tal-Kap. 9

Rat l-affidavits u d-dokumenti kollha esebiti;

Semgħet ix-xhieda prodotti;

Semgħet is-sottomissjonijiet tal-partijiet;

Ikkunsidrat;

Illi l-fatti tal-każ huma s-segwent: nhar l-għoxrin (20) ta' Marzu 2024 għall-ħabta tal-ħdax u kwart ta' filgħodu (11:15hrs), il-Pulizija rċeviet rapport mingħand Emanuel Debrincat illi huwa kien għadu kemm għie aggredit minn ħuh Francis Debrincat fi Triq l-Għarus, Xewkija. Emanuel Debrincat spjega li hekk kif ħareġ mill-ħanut huwa iltqa' ma' ħuh Francis, tkellmu fuq xi għelieqi u fis-siegħa u l-ħin Francis tah daqqa ġo wiċċu u tefgħu fl-art. Emanuel Debrincat mar l-Isptar Ġenerali ta' Għawdex sabiex jiddewwa u hemmhekk għie ċertifikat li kien soffra feriti ta' natura ħafifa.

Il-Pulizija bagħtet għal Francis Debrincat fejn dan wara li ingħata d-drittijiet legali tiegħu u irrifjuta li jkun assistit minn Avukat, stqarr li huwa kien iltqa' ma' ħuh Emanuel Debrincat u kien tkellem miegħu dwar raba' li Francis Debrincat kien tah lura xi snin aktar qabel. Francis Debrincat talab lil Emanuel Debrincat biex dan ir-raba' jagħtihulu lura u Emanuel ma riedx. Emanuel Debrincat beda jgħajjar lil Francis Debrincat bħala l-ħalliel tad-dar u qallu sabiex jitlaq. Fil-pront Emanuel xejjer daqqa ta' ponn lil Francis

Debrincat u laqtu f'wiċċu. Francis, dak il-ħin tah daqqa lura. Emanuel tfixkel fuq il-bankina u waqa' fl-art.

Ikkunsidrat;

Mill-provi prodotti huwa ċar li dak inhar tal-għoxrin (20) ta' Marzu 2024 il-parte civile u l-akkużat iltaqgħu ma' xulxin u ġew fl-idejn. Il-verżjonijiet li taw dwar l-argument li seħħ bejniethom huma kunflingenti, kif jiġri spiss, f'każijiet ta' din in-natura. Emanuel Debrincat jinsisti li huwa ġie aggredit minn Francis Debrincat għal xejn b'xejn. Min-naħa l-oħra Francis Debrincat għalkemm jammetti li għajjar lil Emanuel u girfu jiċċad li huwa tah daqqa ta' ponn u waqqgħu mal-art.

Il-fatt li Qorti tkun rinfaċċjata b'verżjonijiet kunflingenti, ma jfissirx li l-Qorti għandha bil-fors tillibera. Kif ingħad fil-kawża fl-ismijiet **Il-Pulizija vs. Graham Charles Ducker**, deċiża fis-dsatax (19) ta' Mejju 1997: *"It is true that conflicting evidence per se does not necessarily mean that whoever has to judge may not come to a conclusion of guilt. Whoever has to judge may, after consideration of all circumstances of the case, dismiss one version and accept as true the opposing one"*. F'tali sitwazzjoni, il-Qorti tkun obbligata timxi mal-linji gwida stabbiliti mill-Qorti tal-Appell Kriminali fis-sentenza tad-disgħa (9) ta' Settembru 2002 fil-kawża fl-ismijiet **Il-Pulizija vs. Martin Mark Ciappara**: jew il-Ġudikant ikun tal-fehma li l-każ tal-Prosekuzzjoni ma jkunx ġie sodisfacentement ppruvat, u allura l-Qorti għandha tillibera, jew jekk ikun moralment konvint li l-verżjoni korretta hija waħda u mhux l-oħra, jimxi fuq

dik il-verżjoni li jaċċetta u jekk dik il-verżjoni tkun timpronta l-ħtija tal-imputat jew akkużat, allura jiddikjara tali ħtija u jgħaddi għall-piena jew għal xi provvediment ieħor.

Il-Qorti kellha l-opportunita li tisma' kemm ix-xhieda tal-parte civile Francis Debrincat u tal-akkużat Emanuel Debrincat kif wkoll tara l-komportament tagħhom fuq il-pedana tax-xhieda. Għalkemm l-imputat Emanuel Debrincat għażel li jixhed dwar l-akkadut, fix-xhieda prinċipali tiegħu kien ħafna selettiv f'dak li qal u dettalji essenżjali dwar dak li seħħ ma qalhomx. Fl-ewwel verżjoni li huwa ta, Emanuel Debrincat jgħid li iltaqa' ma' ħuh Francis Debrincat u dan tal-aħħar mingħajr ma lanqas biss tkellmu bejniethom, qabad u tah daqqa ta' ponn għall-għarrieda u tefgħu fl-art. Mistoqsi speċifikament minn din il-Qorti jekk intqalx xi kliem qabel huwa rċieva din id-daqqa, Emanuel Debrincat jišhaq li ma kien intqal l-ebda diskors bejniethom. Dan ivarja mill-verżjoni oriġinali li l-istess Emanuel Debrincat kien ta lill-Pulizija *a tempo vergine* meta huwa mar jagħmel ir-rapport oriġinali dwar dan il-każ. Fir-rapport tiegħu huwa kien indika li qabel seħħ il-kuntatt fiziku bejniethom, kien intqal diskors dwar xi raba'.

Imbagħad fil-kontro-eżami tiegħu, Emanuel Debrincat ta dettalji li huwa ma semmiex fix-xhieda oriġinali tiegħu. Dan minkejja li kien mistoqsi dwar dawn id-dettalji direttament mill-Qorti fix-xhieda prinċipali tiegħu. In kontro-eżami Emanuel Debrincat jgħid li Francis kien talbu xi raba' lura u mingħajr ma stennieh jagħtih risposta lura, Francis Debrincat xejjirlu daqqa ta' ponn. Din il-verżjoni l-Qorti ma tqishiex kredibbli. Ma kienx jagħmel sens li f'dak il-punt

Francis Debrincat jinfexx f'attakk fiziku meta lanqas biss kien għadu ħa twegiba mingħand ħuh għall-mistoqsija li huwa kien għamillu. Il-fatt li Francis Debrincat għamel mistoqsija lil ħuh żgur li kien qed jistenna twegiba lura mingħandu. Din il-Qorti ma tqisx li f'dak il-punt Francis Debrincat kellu raġuni għalfejn jagħmel xi azzjoni fil-konfront ta' ħuh meta kien qed jistennieh jagħtih twegiba għall-mistoqsija tiegħu. Is-sens komun hekk jgagħlek taħseb!

Tenut kont il-mod ta' kif xehed Emanuel Debrincat u anke fid-dawl tax-xhieda mogħtija minn Francis Debrincat, din il-Qorti ma tqisx li x-xhieda ta' Emanuel Debrincat kienet waħda veritiera u li l-istess Emanuel Debrincat spiċċa vittma ta' aggressjoni għal xejn b'xejn hekk kif xehed hu. Emanuel Debrincat wkoll kien parteċipi fl-akkadut u ikkontribwixxa għall-istess incident li żviluppa bejn iż-żewġ partijiet.

Din il-Qorti ma tistax ma tinnutax kif Francis Debrincat ma qagħadx idur mal-lewża u mill-ewwel ammetta fil-Qorti kif kien l-involviment tiegħu f'dan il-każ. Il-Qorti tqis li l-verżjoni korretta dwar kif verament seħħ l-incident kienet dik mogħtija minn Francis Debrincat. Francis Debrincat spjega kif huwa kien mar jistenna lil ħuh ħiereġ mill-ħanut tal-merċa biex ikellmu. Jgħid kif huwa avviċinah u talab lil Emanuel Debrincat jagħtih lura r-raba' li Francis Debrincat kien jaħdem xi snin aktar qabel. Dan peress li dan ir-raba' kien spiċċa f'idejn in-nies. It-twegiba ta' Emanuel Debrincat kienet li Francis ma kellux x'iridu u fil-pront Emanuel Debrincat tah daqqa ġo wiċċu u ħatfu mill-qmis. Minn hemm it-tnejn qabdu f'xulxin u Francis Debrincat giref anke

lil Emanuel Debrincat. Fil-kommozzjoni l-istess Emanuel Debrincat tfixkel fil-bankina u waqa' fl-art. Francis Debrincat jammetti wkoll li huwa kien għajjar lil ħuh Emanuel Debrincat “ħalliel”. Dan wara li dan tal-aħħar kien għajjar lill-istess Francis Debrincat “ħalliel” aktar qabel.

Ikkunsidrat:

• **L-Ewwel Akkuża – Artikolu 338(dd) tal-Kap. 9**

L-ewwel akkuża tikkonċerna l-ksur tal-buon ordni u l-paċi pubblika. Kif irrimarkat il-Qorti fis-sentenza fl-ismijiet ***Il-Pulizija vs Rocco D' Alessandro***⁴ sabiex tinstab ħtija għall-kontravvenzjoni ravvizata fl-artikolu 338(dd) huwa fundamentali li

“jkun hemm għemil volontarju li minnu nnifsu jew minħabba c-cirkostanzi li fihom dak l-għemil iseħħ inissel imqar minimu ta' inkwiet jew tħassib f'moħħ persuna (li ma tkunx l-akkużat jew akkużat) dwar l-inkolumita` fizika ta' persuna jew dwar l-inkolumita` ta' proprjeta`, kemm b'rizultat dirett ta' dak l-għemil jew minħabba l-possibilita` ta' reazzjoni għal dak l-għemil. Naturalment dawn iċ-ċirkostanzi jridu jkunu tali li oġġettivament inisslu l-imsemmi nkwiet jew tħassib.”

⁴ Deciża mill-Qorti tal-Appell Kriminali fl-20 ta' Mejju 2013 (Appell Kriminali Numru 223/2012). Riportata wkoll fis-sentenza fl-ismijiet The Police vs Joseph Feilazoo (Appell numru 44/2019) deciż mill-Qorti tal-Appell Kriminali fis-16 ta' Mejju 2019 .

Kif spjegat aktar qabel f'din is-sentenza, l-incident ħa svolta differenti x'hin l-imputat Emanuel Debrincat mar biex jagħti lil Francis Debrincat u laqtu f'wiċċu. Francis Debrincat hekk kif ra dan mill-ewwel irreaġixxa għax kif jgħid hu fi kliemu: *“U qbadna f'xulxin. Jiena ma ħallejtux, Sur Maġistrat. Dan ma naħsibx li xi ħadd ħa jtik u toqgħod hemmhekk. Insomma.”*⁵ Dan ifisser għalhekk li l-azzjoni tal-akkużat nisslet f'moħħ il-parte civile sens ta' tħassib għall-inkoluminita fizika tiegħu, tant li l-istess parte civile ħass li kellu jirreaggixxi għall-akkadut. Din l-ewwel imputazzjoni għalhekk tirriżulta ippruvata.

• **It-Tieni Akkuża – Artikolu 339 (1)(e) tal-Kap. 9**

Fit-tieni akkuża, il-Prosekuzzjoni qed tinsisti li l-akkużat insulenta, hedded jew ingurja bi kliem lill-kwerelant bi ksur tal-artikolu 339(1)(e) tal-Kap 9. M'hemmx dubju li din it-tieni akkuża giet pruvata wkoll għar-raġuni li mill-provi irriżulta kif l-akkużat għajjar lill-parte civile *“ħalliel”*, liema kelma sigurament tikklassifika bħala insult.

• **It-Tielet Akkuża – Artikolu 251B (1) tal-Kap. 9**

Jibda biex jingħad li element fundamentali għall-sejbien ta' tħtija fir-rigward tar-reat ipotizzat fl-artikolu 251B huwa li jrid jkun hemm *“a course of*

⁵ Fol. 36.

conduct” da parti tal-akkużat. Dan hu deżumibbli mill-użu speċifiku tal-kelma “imġieba” f’din id-disposizzjoni tal-liġi.

Fi kliem Archbold: *“Two incidents can constitute a ‘course of conduct’ but the fewer the incidents and the greater their separation in time, the less likely it is that they should be described as ‘a course of conduct.’”*⁶

Fl-edizzjoni tal-2012 tal-Blackstone’s Criminal Practice jingħad li: *“Establishing a course of conduct, rather than a series of unrelated acts, is crucial to the success of any prosecution for harassment, and it is the course of conduct which has to have the quality of amounting to harassment, rather than individual instances of conduct.”*

Fuq l-istess tema fl-edizzjoni tal-2008 tal-Blackstone Criminal Practice ġie spjegat li:

“How separate the two occasions must be, remains to be seen. The nature of stalking, the activity which primarily created the need for the new offences, might mean that the occasions are likely to be on separate days, although it may be possible to differentiate activities on one day where they can be viewed as not being continuous. The further apart the incidents, the less likely it is that they will be regarded as a course of conduct...It was recognised, however that circumstances can be conceived

⁶ (Lau v DPP (2000) 1 F.L.R. 799 DC)

‘where incidents, as far apart as a year, could constitute a course of conduct’. The type of incidents would be those intended to occur on an annual event such as a religious festival or a birthday...”

B’rabta ma’ din l-akkuża, ta’ min jirreferi għas-sentenza tal-Qorti tal-Appell Kriminali fl-ismijiet **Il-Pulizija vs Raymond Parnis**,⁷ fejn il-Qorti ikkummentat li *r-ratio legis* tar-reat ikkontemplat fl-artikolu 251B imur oltre semplicement theddida jew it-twertieq ta’ fatt li jwassal lil xi ħadd biex iħossu mhedded. Il-Qorti għamlitha ċara li irid ikun hemm regolarita b’fatti diversi, fuq perijodu ta’ żmien u r-reat mhux intiż għall-okkażżjoni waħda jew għal akkuża li tirisali għall-inċident partikolari iżda għall-okkażżjonijiet li fihom iseħħ *“course of conduct”* li jwassal biex persuna tibża’ kif imfisser fl-istess artikolu.

Minn eżami tal-atti proċesswali huwa ċar li dan il-każ jitratta inċident ta’ darba: dan joħroġ kemm mir-rapporti originali li saru minn Emanuel u Francis Debrincat rispettivament u anke mix-xhieda li huma taw quddiem din il-Qorti. Kien inċident li ma damx sejjer aktar minn ftit minuti. Anke l-komparixxi kif inhi formulata tindika li l-akkużi qegħdin jirreferu għall-inċident ta’ darba. Infatti l-Prosekuzzjoni fis-sottomissjonijiet finali tagħha tikkonferma kif dan kien inċident ta’ darba u li għalhekk m’hemmx il-*course of conduct* rikjest għall-fini ta’ sejbien ta’ htija. Il-Qorti għalhekk sejra tillibera lill-akkużat minn din l-akkuża.

⁷ Deċiża fit-18 ta’ Ġunju 2009 per l-Onor. Imħallef Dr Joe Galea Debono.

• **Decide**

Għal dawn il-motivi, il-Qorti:

(a) **mhux qed issib lill-akkużat ħati tat-tielet (3) akkuża** u qiegħda tilliberah minnha;

(b) wara li rat l-artikoli 17, 338(dd) u 339(1)(e) tal-Kap. 9 tal-Liġijiet ta' Malta **qiegħda issib lill-akkużat ħati tal-ewwel (1) u tat-tieni (2) akkużi** u qed tikkundannah għall-ħlas ta' ammenda ta' **mitt ewro (€ 100)**.

Finalment il-Qorti wara li rat l-artikolu 383 tal-Kapitolu 9 tal-Liġijiet ta' Malta sabiex tipprovdi għas-sigurtà ta' Francis Debrincat kif ukoll sabiex jinżamm il-bon ordni pubbliku qiegħda torbot lill-ħati taħt obbligazzjoni tiegħu innifsu għal perjodu ta' sena u dan taħt penali ta' ħames mitt ewro (€ 500).

Dr. Jean Paul Grech

Magistrat

Joseph Grech

Deputat Registratur